ენდრე გიოზო სზაბო*

მონაცემთა დაცვის საზედამხედველო ორგანოდან მონაცემთა დამუშავებისთვის პასუხისმგებელ პირამდე — გამოცდილება ევროსტატის ფარგლებში**

საზედამხედველო ორგანოს საქმიანობიდან მონაცემთა დამუშავებისთვის პასუხისმგებელი პირის საკონსულტაციო საქმიანობაზე გადასვლა პასუხისმგებლობისა და პერსპექტივის შეცვლას გულისხმობს. მონაცემთა დამუშავებისთვის პასუხისმგებელი პირის კონსულტაციის გასაწევად, ზოგადი ცოდნის გარდა, სექტორული ცოდნაც საჭიროა. სხვა ექსპერტებთან ერთობლივი მუშაობა გადამწყვეტია მაღალი დონის კონსულტაციის გასაწევად, მაშინაც კი, თუ სავალდებულო არ არის, ექსპერტებს მნიშვნელოვანი როლი აკისრიათ ორგანიზაციაში მონაცემთა დაცვის კულტურის ჩამოყალიბების პროცესში, რომელიც მოიცავს მონაცემთა დაცვის შესახებ თანამშრომლების ცნობიერების ამაღლებას. ევროკავშირის მიერ 2024 წელს მნიშვნელოვანი ცვლილებები განხორციელდა ევროპული სტატისტიკის შესახებ რეგულაციაში. ბოლო წლებში აქცენტი გამოკითხვის მონაცემებიდან ადმინისტრაციულ მონაცემებსა და ახალ ტექნოლოგიებზე გადავიდა. ახალი ჩარჩოს თანახმად, კერძო მონაცემების მფლობელები ვალდებულნი არიან, უფასოდ მიაწოდონ მონაცემები ევროპული სტატისტიკის წარმოებისთვის. კერძო საკუთრებაში არსებული მონაცემების მოთხოვნისას სტატისტიკის ეროვნული ინსტიტუტებს და ევროსტატს შეუძლიათ პერსონალურ მონაცემებზე წვდომა მკაცრი პირობებით. ეს ზოგადი დებულება უნდა შეივსოს სექტორული საკანონმდებლო აქტით, რომელიც ჩამოთვლის პერსონალური მონაცემების

---

* სამართლის დოქტორი, სამართლებრივ საკითხთა და პოლიტიკის ოფიცერი და „ევროსტატის“ მონაცემთა დაცვის კოორდინატორი.

** ნაშრომი წარმოადგენს პერსონალურ მონაცემთა დაცვის სამსახურის მასპინძლობით ქ. ბათუმში გამართულ პერსონალურ მონაცემთა დაცვის საზედამხედველო ორგანოთა 33-ე ევროპულ კონფერენციაზე („საგაზაფხულო კონფერენციაზე“) წარდგენილი მოხსენების ტექსტს. სტატიაში გამოთქმული მოსაზრებები ეკუთვნის ავტორს და არ ასახავს ინსტიტუციის ოფიციალურ პოზიციას.

კატეგორიებს, რომლებზეც წვდომა შეიძლება. სტატისტიკური მიზნებისთვის პერსონალურ მონაცემებზე წვდომისა და დამუშავებისას როგორც "GDPR", ასევე "EU DPR" კვლავაც გამოიყენება. ნაშრომში ნათქვამია, რომ კონფიდენციალობის ექსპერტები მათი ორგანიზაციების განუყოფელი ნაწილია და ხელს უწყობენ მისიის წარმატებას. ისინი საჭიროების შემთხვევაში ოპტიმალურ, კანონიერ კორექტირებას გვთავაზობენ და ხელს უწყობენ მონაცემთა დაცვის კულტურის განვითარებას. ოფიციალური სტატისტიკის წარმოებისას შესაბამისობისა და ნდობის აღდგენის უზრუნველყოფა ფუნდამენტურია.

საკვანძო სიტყვები: *კონფიდენციალობის ექსპერტები, პერსონალურ მონაცემთა დაცვის საზედამხედველო ორგანო, სტატისტიკის ეროვნული ინსტიტუტები, სტატისტიკა, მონაცემთა დაცვის კულტურა, კერძო საკუთრებაში არსებული მონაცემები.*

1. შესავალი

ჩემთვის გაზაფხულის კონფერენცია არ არის მხოლოდ ღონისძიება მონაცემთა დაცვის შესახებ. მას განსაკუთრებული ადგილი უჭირავს ჩემს გულში, რადგან ყოველწლიურად ვესწრები შეხვედრებს. ასევე, მქონდა პატივი, ორჯერ მემასპინძლა გაზაფხულის კონფერენციისთვის ბუდაპეშტში, უნგრეთში: პირველად – 2016 წელს, შემდეგ კი – 2023 წელს. ეს უკანასკნელი მოვლენა ჩემი კარიერის პირველი ნახევრის დასასრულს მოხდა. 2023 წლის მაისში კვლავ ღონისძიების მასპინძელთა გუნდის წევრი ვიყავი, ხოლო იმავე წლის აგვისტოში ჩემი პროფესიული ცხოვრების ახალი თავი დავიწყე და შევუერთდი ევროკომისიას, კერძოდ კი, ევროკავშირის სტატისტიკის სამსახურს: ევროსტატს.[1]

მონაცემთა დაცვის საზედამხედველო ორგანოდან ("DPA")[2] მონაცემთა დამუშავებისთვის პასუხისმგებელ პირის პოზიციაზე გადასვლა არა მხოლოდ მნიშვნელოვანი წინგადადგმული ნაბიჯია ადამიანის კარიერაში, არამედ ღრმა

[1] „ევროსტატი" დაფუძნებულია ლუქსემბურგში, ის არის ევროკავშირის სტატისტიკის სამსახური და, ამავდროულად, ევროკომისიის გენერალური დირექტორატი. ლუქსემბურგის მონაცემთა დაცვის ეროვნულმა კომისიამ ("CNPD") გაზაფხულის კონფერენციას 2012 წელს უმასპინძლა.

[2] ავტორი თითქმის ოცი წლის განმავლობაში მუშაობდა უნგრეთის მონაცემთა დაცვის სამსახურში. 2006-2007 წლებში ის იყო პირველი მივლინებული ეროვნული ექსპერტი პერსონალურ მონაცემთა დაცვის ევროპელი ზედამხედველის ოფისში. 2012-2023 წლებში მას ეკავა უნგრეთის მონაცემთა დაცვისა და ინფორმაციის თავისუფლების უწყების ვიცე-პრეზიდენტის თანამდებობა.

გავლენას ახდენს მის ყოველდღიურ საქმიანობაზე. უფრო ზუსტად რომ ვთქვათ, ხედვა სრულიად იცვლება: საზედამხედველო ორგანო, როგორც წესი, მონაცემთა დამუშავების ოპერაციის კანონიერებას *ex post* აფასებს, მაშინ, როცა მონაცემთა დამმუშავებლის ორგანიზაციის შიგნით, პერსონალურ მონაცემთა დაცვის სპეციალისტი გადაწყვეტილების მიღების პროცესში მონაწილეობს დამუშავებისთვის პასუხისმგებელი პირისთვის რჩევის მიცემით. ეს პასუხისმგებლობის სრულიად განსხვავებული ფორმაა, რომელიც, მიუხედავად იმისა, რომ იმავე საფუძვლებს ეფუძნება, ფუნდამენტურად ცვლის საქმიანობის ლოგიკასა და დინამიკას.

ეს არის ჩემი პირადი გამოცდილება, რომელიც 2023 წლიდან გრძელდება. თბილისში, საქართველოში გამართულ გაზაფხულის კონფერენციას სწორედ ამ გამოცდილებით დავესწარი.

2. მზადება მონაცემთა დამუშავებისთვის პასუხისმგებელი პირისთვის რჩევის მისაცემად

პერსონალურ მონაცემთა დაცვის საზედამხედველო ორგანოში მუშაობა და ევროკავშირის "DPA"-ების (პერსონალურ მონაცემთა დაცვის საზედამხედველო ორგანოების) ქსელის წევრობა, ცხადია, შესანიშნავი გარემოა ექსპერტისთვის, სანამ ის მონაცემთა დამუშავებისთვის პასუხისმგებელ პირთან დაიწყებს მუშაობას. მიუხედავად იმისა, რომ DPA-ში მომუშავე ექსპერტებს გააჩნიათ პერსონალურ მონაცემთა დაცვის შესახებ მყარი ჰორიზონტალური ცოდნა, ეს სულაც არ ნიშნავს, რომ მათ იცნობენ თითოეული კონკრეტული სფეროსთვის საჭირო სექტორულ სამართლებრივ ექსპერტიზას. აქედან გამომდინარე, აუცილებელია, გაეცნონ სექტორულ კანონმდებლობას და ასევე მონაცემთა დამუშავებისთვის პასუხისმგებელი პირის „დნმ-ს". მონაცემთა დამუშავებისთვის პასუხისმგებელი პირის ფუნქციონირებისა და მახასიათებლების გაგების გარეშე მონაცემთა დაცვის ექსპერტი ვერ შეძლებს სასარგებლო რჩევების მიცემას კოლეგებისთვის, რომლებიც ხელმძღვანელობას საჭიროებენ.

სხვა კოლეგების მსგავსად, ჩემმა გამოცდილებამაც დაადასტურა, რამდენად მნიშვნელოვანია მსგავს სიტუაციაში მყოფი ექსპერტების ქსელის არსებობა. ეს მნიშვნელოვანია არა მხოლოდ მუშაობის პირველ ეტაპზე, არამედ მოგვიანებითაც, როდესაც საქმე რთულ შემთხვევებს ეხება, მაგალითად, ახალი ტექნოლოგიების გამოყენებას. კარგი ქსელი, რომელიც ექსპერტისთვის ხელმისაწვდომია, შეუცვლელია ყოველდღიური სამუშაოს ხარისხის უზრუნველსაყოფად.

3. თანამშრომლობა გუნდის წევრებთან მონაცემთა დაცვის კანონმდებლობის დასანერგად — მონაცემთა დაცვის კულტურის მშენებლობა

უმნიშვნელოვანესია, რომ თანამშრომლებმა კარგად იცოდნენ პერსონალურ მონაცემთა დაცვის წესები, რათა საჭირო დროს დროულად მიმართონ მონაცემთა დაცვის ექსპერტს რჩევისთვის. ჩემმა გამოცდილებამ ევროსტატთან დაადასტურა, რომ ეს სწორედ ასეა, რაც შემთხვევითი არ არის, რადგანაც სტატისტიკური კონფიდენციალობა სტატისტიკური სამსახურების ყოველდღიური მუშაობის ერთ-ერთი მთავარი პრინციპია. სტატისტიკური კონფიდენციალობა გულისხმობს სტატისტიკურ ერთეულებთან დაკავშირებული მონაცემების დაცვას, იქნება ეს კომპანიები თუ ფიზიკური პირები. შესაბამისად, მონაცემების დაცვა ზოგადად, სტატისტიკურ სამყაროში ბუნებრივი მოთხოვნაა. ჩემი გამოცდილებით, სტატისტიკის სფეროში მომუშავე კოლეგები ადვილად აიდენტიფიცირებენ მონაცემთა დაცვის თვალსაზრისით შესაბამის საკითხებსა და შეკითხვებს.[3]

სტატისტიკის სამსახურებში სიფრთხილის კულტურა ღრმადაა ფესვგადგმული, რადგანაც ისინი ყოველდღიურად აქვეყნებენ უზარმაზარ ინფორმაციას და კონფიდენციალური მონაცემების გამოქვეყნება ნებისმიერი გზით უნდა იქნას თავიდან აცილებული.

მონაცემთა დაცვის მოთხოვნების აღსრულება ყოველთვის პოპულარული არ არის, თუმცა, თუ კოლეგები კარგად არიან მომზადებულნი, ამ მოთხოვნებს კარგად იგებენ და ახორციელებენ. ასევე მნიშვნელოვანია, რომ მონაცემთა დაცვის კოორდინატორი (“DPC”)[4] იყოს კონსტრუქციული, ეძებდეს ალტერნატივებსა და განხორციელებად გადაწყვეტილებებს. ეს როლი არ შეიძლება იყოს „ხელშეუხებელი სიმაღლიდან“ მოქმედი პოზიცია, ვინაიდან DPC უფრო ფართო გუნდის ნაწილია და ორგანიზაციის წარმატებისთვის მუშაობს. ჩემთვის ბუდაპეშტის კონფერენციის ერთ-ერთი მთავარი გზავნილი იყო ანა პოლიუს (“EDPS”-ის 2024 წლის კანდიდატთა მოკლე სიაში შეყვანილი) ნათქვამი. ეს არ არის პირდაპირი ციტატა, თუმცა აზრს ზუსტად გადმოსცემს: პირადი ცხოვრების ხელშეუხებლობის სფეროში კარგ ექსპერტად გაქცევთ არა უარის თქმა, არამედ თქვენი უნარი, დაეხმაროთ ორგანიზაციას მიზნების მიღწევაში იმ გზით, რომელიც კანონიერი და პირადი ცხოვრების ხელშეუხებლობის კანონმდებლობასთან თავსებადი იქნება.

---

[3] სტატისტიკური კონფიდენციალობა ნიშნავს „კონფიდენციალური მონაცემების დაცვას, რომლებიც ეხება ცალკეულ სტატისტიკურ ერთეულებს, მოპოვებულია უშუალოდ სტატისტიკური მიზნებისთვის ან არაპირდაპირი გზით ადმინისტრაციული თუ სხვა წყაროებიდან და გულისხმობს მოპოვებული მონაცემების არასტატისტიკური მიზნებისთვის გამოყენებისა და მათი უკანონო გამჟღავნების აკრძალვას“ (Article 2 (1) e) რეგულაცია (EC) 223/2009 ევროპული სტატისტიკის შესახებ).

[4] ევროკომისიის ფარგლებში ყველა გენერალურ დირექტორატს ჰყავს მონაცემთა დაცვის კოორდინატორი (“DPC”), თავად კომისიას კი ჰყავს მონაცემთა დაცვის ოფიცერი (“DPO”).

კოლეგებთან რეგულარული თანამშრომლობა, ახალი თანამშრომლებისთვის ტრენინგების ჩატარება, მონაცემთა დამუშავებისთვის პასუხისმგებელი პირებისთვის დახმარების გაწევა მონაცემთა დაცვასთან დაკავშირებული საკითხების შეფასებისას – ეს ყველაფერი ხელს უწყობს ორგანიზაციაში მონაცემთა დაცვის კულტურის ჩამოყალიბებას. ეს კულტურა შეიძლება გარკვეული ხნით უხილავი იყოს, თუმცა კარგი მონაცემთა დაცვის კულტურის არსებობა აშკარად ხელშესახები გახდება შემთხვევებთან, განსაკუთრებით კი რთულ შემთხვევებთან მუშაობისას.

4. სტატისტიკის სამყარო — ძირითადი ცვლილებები ჩარჩო რეგულაციაში

ევროპული სტატისტიკის შესახებ ჩარჩო რეგულაციაში 2024 წელს მნიშვნელოვანი ცვლილება შევიდა. უპირველეს ყოვლისა, ცვლილების მთავარი მიზნებია სტატისტიკური მონაცემების წარმოების მისადაგება უახლეს მიღწევებთან და ახალი ტექნოლოგიებისა და მონაცემთა ახალი წყაროების კუთხით ხელმისაწვდომი რესურსების გამოყენება. ეს გულისხმობს ციფრული მონაცემების წყაროებისა და ახალი ტექნოლოგიების სრული პოტენციალის ათვისებას. გარდა ამისა, ცვლილებები მიზნად ისახავს სტატისტიკისა და ევროპული სტატისტიკური სისტემის[5] ფუნქციონირების გაუმჯობესებას, სხვა სიტყვებით რომ ვთქვათ, უფრო პროაქტიული და ეფექტიანი სტატისტიკის წარმოებას. დაბოლოს, ჩარჩო დაეხმარება სტატისტიკური პროდუქციის ინოვაციასა და ახალი სტატისტიკის შემუშავებას.

5. გადასვლა კვლევითი მონაცემებიდან ადმინისტრაციულ მონაცემთა წყაროებზე

ბოლო წლების განმავლობაში ჩვენ ვხედავთ აშკარა გადასვლას კვლევითი მონაცემებიდან სტატისტიკური პროდუქციისთვის გამოყენებულ ადმინისტრაციულ მონაცემებზე. შესაძლოა, ჯერ კიდევ შეგხვდეთ კვლევები, მაგალითად, შემოსავლისა და ცხოვრების პირობების სტატისტიკის (“SILC”) სფეროში, სადაც გამოიკითხებიან შერჩეული რესპონდენტები, მაგრამ სულ უფრო და უფრო მთავარი წყარო ხდება ადმინისტრაციული რეესტრები.

ტექნოლოგიური გარემოს ცვლილებისა და ინფორმაციის გაზიარების დაჩქარების გამო მუდმივად არსებობს სტატისტიკური წარმოების

[5] ევროპული სტატისტიკის შესახებ რეგულაციის (EC) 223/2009 მე-4 მუხლის თანახმად, „ევროპული სტატისტიკური სისტემა (ESS) არის პარტნიორობა თანამეგობრობის სტატისტიკურ ორგანოს, რომელიც არის კომისია (ევროსტატი), და ეროვნულ სტატისტიკურ ინსტიტუტებს (NSIs) და სხვა ეროვნულ ორგანოებს შორის, რომლებიც თითოეულ წევრ სახელმწიფოში პასუხისმგებელნი არიან ევროპული სტატისტიკის შემუშავებაზე, წარმოებასა და გავრცელებაზე.

გამარტივების საჭიროება, რათა უზრუნველყოფილი იყოს უფრო დროული, უფრო ზუსტი და მაღალი ხარისხის სტატისტიკა.

6. კერძო საკუთრებაში არსებულ მონაცემებზე წვდომა

კერძო მონაცემთა მფლობელები ფლობენ განსაკუთრებით ღირებულ მონაცემთა ბაზებს, მაგალითად, მონაცემებს, რომლებიც ეხება საბანკო ბარათების გამოყენებას, სმარტ მრიცხველებს, მობილური ქსელის ოპერატორებს, ლოგისტიკურ კომპანიებს — და ეს მხოლოდ მცირე ჩამონათვალია.

შესწორებული ჩარჩო რეგულაციით, კერძო მონაცემთა მფლობელებს დაეკისრათ ახალი და ზოგადი ვალდებულება: მათ მოეთხოვებათ, უსასყიდლოდ გახადონ ხელმისაწვდომი მონაცემები და შესაბამისი მეტამონაცემები, თუ ეს მონაცემები აუცილებელია ევროპული სტატისტიკის შემუშავების, წარმოებისა და გავრცელებისთვის და მათი მოპოვება სხვა გზით შეუძლებელია, ან ალტერნატიულად, კერძო მფლობელობაში არსებული მონაცემების ხელახალი გამოყენება არსებითად შეამცირებს რესპონდენტთა ტვირთს.[6] ეს უზარმაზარი ცვლილებაა სტატისტიკურ წარმოებაში და დიდი ხნის ნანატრი შანსი, უკეთესად მოემსახურონ გადაწყვეტილების მიმღებ პირებს დროული და მაღალი ხარისხის სტატისტიკით, რაც ევროპული სტატისტიკისა და ზოგადად სტატისტიკის საბოლოო მიზანია.

7. პერსონალურ მონაცემებზე წვდომა (კერძო საკუთრებაში)

კანონმდებლებმა ეროვნული სტატისტიკური ინსტიტუტები და ევროსტატი აღჭურვეს ახალი და ძლიერი უფლებებით, რაც იმას ნიშნავს, რომ მათ მკაცრი პირობებით შეუძლიათ ჰქონდეთ წვდომა კერძო მფლობელობაში არსებულ მონაცემებს შორის არსებულ პერსონალურ მონაცემებზე. მონაცემების მოთხოვნისას ზოგადად მოქმედებს მონაცემთა მინიმიზაციისა და პროპორციულობის პრინციპი. ამ პრინციპების შესაბამისად, მონაცემებზე წვდომისას, როგორც მთავარი წესი, მხოლოდ არაპერსონალური მონაცემების მოთხოვნაა შესაძლებელი.

[6] ევროპული სტატისტიკის შესახებ (EC) 223/2009 რეგულაციის მე-17b მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, „...ეროვნული სტატისტიკის სამსახური (NSI) ან კომისია (ევროსტატი) უფლებამოსილია, კერძო მონაცემთა მფლობელისგან მოითხოვოს მონაცემებისა და შესაბამისი მეტამონაცემების უსასყიდლოდ ხელმისაწვდომობა, იმ შემთხვევაში, თუ მოთხოვნილი მონაცემები მკაცრად აუცილებელია ევროპული სტატისტიკის შემუშავების, წარმოებისა და გავრცელებისთვის და სხვა საშუალებებით მათი მოპოვება შეუძლებელია, ან თუ მათი ხელახალი გამოყენება მნიშვნელოვნად შეამცირებს საპასუხო ტვირთს მონაცემთა მფლობელებისა და სხვა ბიზნეს სუბიექტებისთვის. მონაცემთა ასეთი შეგროვება ან მონაცემებზე წვდომა კომისიამ შესაძლოა შეიტანოს ყოველწლიურ სამუშაო პროგრამაში“.

პერსონალური მონაცემების ჩამონათვალი გარკვეულ გარემოებებში შეიძლება დაზუსტდეს სექტორულ კანონმდებლობაში. ეს ნიშნავს, რომ ევროპული სტატისტიკის შესახებ შესწორებული ჩარჩო კანონმდებლობა თავისთავად არ არის საკმარისი საფუძველი პერსონალური მონაცემების მოთხოვნისთვის. ის უნდა იყოს დამატებული და დაზუსტებული სხვა საკანონმდებლო აქტით.

ევროკავშირის შრომის ბაზრის სტატისტიკის შესახებ რეგულაცია ბიზნესის ჭრილში ("LMB")[7] არის პირველი სექტორული კანონმდებლობა, რომელიც ევროპული სტატისტიკის შესახებ რეგულაციის 2024 წელს შესწორების შემდეგ იქნა მიღებული. ეს რეგულაცია განსაზღვრავს, რომ ნებისმიერი ასეთი მოთხოვნა უნდა შემოიფარგლოს მხოლოდ იმ პერსონალური მონაცემების კატეგორიებით, რომლებიც აღნიშნულ რეგულაციაში მითითებულ სფეროებსა და თემებს განეკუთვნება.[8] ეს დებულება ასევე აწესებს პერსონალური მონაცემების ლიმიტებს, რომლებიც შეიძლება მოთხოვნილ იქნას კერძო მონაცემთა მფლობელებისგან.

ვინაიდან ეს წესები ჯერ კიდევ ახალია და, შესაბამისად, ამ ესეში არ არის წარმოდგენილი გამოყენების შემთხვევები, ჩვენ უნდა შემოვიფარგლოთ არსებული წესების ანალიზით და დაველოდოთ მათ სამომავლო იმპლემენტაციას. მონაცემებზე წვდომის შემთხვევაში, რა თქმა უნდა, მოქმედებს მთელი მონაცემთა დაცვის რეჟიმი: წევრ სახელმწიფოებში ეს არის "GDPR",[9] ხოლო ევროკავშირის დონეზე, ევროსტატისთვის, ეს არის ე.წ. "EUDPR".[10] თითოეული ეროვნული სტატისტიკური ინსტიტუტის მონაცემთა დაცვის ოფიცრები და ევროსტატის მონაცემთა დაცვის კოორდინატორი თვალს მიადევნებენ ამ მოთხოვნებს და საჭიროების შემთხვევაში ხელმისაწვდომი იქნებიან რჩევებისთვის თავიანთი შესაბამისი მონაცემთა დამუშავებისთვის პასუხისმგებელი პირებისთვის.

მონაცემებზე წვდომა ყოველთვის ემყარებოდა სტატისტიკურ სამსახურებსა და მონაცემთა მფლობელებს შორის მჭიდრო თანამშრომლობას, რათა მაქსიმალურად შემცირებულიყო რესპონდენტთა ტვირთი. ეს მოსალოდნელია შესწორებული ჩარჩოს ფარგლებშიც და,

---

[7] რეგულაცია (EU) 2025/941 ევროპარლამენტისა და საბჭოსი, რომელიც ეხება ევროკავშირის შრომის ბაზრის სტატისტიკას ბიზნესის ჭრილში, ამოქმედდება 2026 წლის პირველი იანვრიდან.

[8] უფრო კონკრეტულად, იმ მონაცემების ჩამონათვალი, რომელთა მოთხოვნაც შესაძლებელია, მოცემულია რეგულაციის მე-4 მუხლში. მე-3 მუხლის მე-3 პუნქტის თანახმად, „მოთხოვნა უნდა შემოიფარგლოს პერსონალური მონაცემების იმ კატეგორიებით, რომლებიც განეკუთვნება ამ რეგულაციის მე-4 მუხლში მითითებულ სფეროებსა და თემებს".

[9] რეგულაცია (EU) 2016/679 ევროპარლამენტისა და საბჭოსი, 2016 წლის 27 აპრილის, ფიზიკური პირების დაცვის შესახებ პერსონალურ მონაცემთა დამუშავებასთან დაკავშირებით და ამგვარი მონაცემების თავისუფალი გადაადგილების შესახებ, რომლითაც უქმდება დირექტივა 95/46/EC (პერსონალურ მონაცემთა დაცვის ზოგადი რეგულაცია).

[10] რეგულაცია (EU) 2018/1725 ევროპარლამენტისა და საბჭოსი, 2018 წლის 23 ოქტომბრის, ფიზიკური პირების დაცვის შესახებ პერსონალურ მონაცემთა დამუშავებასთან დაკავშირებით კავშირის ინსტიტუტების, ორგანოების, ოფისებისა და სააგენტოების მიერ და ამგვარი მონაცემების თავისუფალი გადაადგილების შესახებ, რომლითაც უქმდება რეგულაცია (EC) № 45/2001 და გადაწყვეტილება № 1247/2002/EC.

მონაცემებსა და პერსონალურ მონაცემებზე წვდომის შეზღუდვების გამოყენების გარდა, მონაცემთა მფლობელებთან კარგი თანამშრომლობის შენარჩუნება ახალი წესების დანერგვის ქვაკუთხედად დარჩება.

სტატისტიკური ორგანოებისთვის სტატისტიკური კონფიდენციალურობა მხოლოდ შესაბამისობის ასპექტი არ არის. ისინი ახორციელებენ ყველა საჭირო ტექნიკურ და ადმინისტრაციულ ზომას კონფიდენციალური მონაცემების, მათ შორის პერსონალური მონაცემების, დაცვის უზრუნველსაყოფად. შესაბამისობის გარდა, ეს ასევე არის რესპონდენტების მიმართ ნდობის მშენებლობის ნაწილი.

ეს მოსაზრება მახსენებს ჯოვანი ბუტარელის, ევროპის მონაცემთა დაცვის გარდაცვლილ ზედამხედველს, და მის დასამახსოვრებელ განცხადებას. 2018 წელს ბრიუსელში, ევროპარლამენტის შენობაში, გამართულ გლობალური პირადი ცხოვრების ხელშეუხებლობის ასამბლეაზე ჯოვანი ბუტარელიმ თქვა: „ჩემთვის კანონთან შესაბამისობა საკმარისი არ არის".[11] ეს ძალიან ზუსტი და აქტუალურია ოფიციალური სტატისტიკის წარმოების კონტექსტში. შესაბამისობისა და შესაბამისობის დემონსტრირების გარდა, ნდობის მშენებლობა სტატისტიკური ინსტიტუტებისთვის მნიშვნელოვან ამოცანად რჩება.

8. დასკვნა

ზემოხსენებული ანალიზისა და ჩემს ახალ თანამდებობაზე მიღებული გამოცდილებიდან გამომდინარე, რამდენიმე დასკვნის გამოტანა შეიძლება. პირველ რიგში, პირადი ცხოვრების ხელშეუხებლობის პროფესიონალები გარეშე პირები კი არა, შიდა თანამშრომლები არიან. ისინი ორგანიზაციის განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენენ და შეუძლიათ წვლილი შეიტანონ მონაცემთა დამუშავებისთვის პასუხისმგებელი პირების ძირითადი მისიის წარმატებაში.

მეორეც, პირადი ცხოვრების ხელშეუხებლობის პროფესიონალები ხელმისაწვდომნი უნდა იყვნენ, რათა საჭიროების შემთხვევაში შესთავაზონ ოპტიმალური და კანონიერი გადაწყვეტილებები, იმის ნაცვლად, რომ უბრალოდ არ ურჩიონ ან გამორიცხონ შესაძლო გადაწყვეტილებები. მათ შეძლებისდაგვარად კონსტრუქციული პოზიცია უნდა დაიკავონ, რათა დაეხმარონ თავიანთ მონაცემთა დამუშავებისთვის პასუხისმგებელ პირებს ძირითადი მიზნების მიღწევაში. წარმატების შემთხვევაში ეს სამუშაო ორგანიზაციაში მონაცემთა დაცვის კულტურის ჩამოყალიბებასთან ერთად წარიმართება.

დაბოლოს, პირადი ცხოვრების ხელშეუხებლობის სფეროს პროფესიონალებს შეუძლიათ, წვლილი შეიტანონ ნდობის მოპოვებაში

[11] გამოსვლა ხელმისაწვდომია ონლაინ <https://www.youtube.com/watch?v=2gG1kY0L3a0>.

შესაბამისობის უზრუნველყოფითა და დემონსტრირებით და, ამავდროულად, თავიანთი დამსაქმებლების ერთგვარ ელჩებად მოგვევლინონ გარე სამყაროსთან.

ბიბლიოგრაფია:

1. Regulation (EC) No 223/2009 on European Statistics “The European Statistical System (ESS)“.
2. Regulation (EU) 2016/679 of the European Parliament and of the Council of 27 April 2016 on the protection of natural persons with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data, and repealing Directive 95/46/EC (General Data Protection Regulation).
3. Regulation (EU) 2018/1725 of the European Parliament and of the Council of 23 October 2018 on the protection of natural persons with regard to the processing of personal data by the Union institutions, bodies, offices and agencies and on the free movement of such data, and repealing Regulation (EC) No 45/2001 and Decision No 1247/2002/EC.
4. Regulation (EU) 2025/941 of the European Parliament and of the Council of 7 May 2025 on European Union labour market statistics on businesses is applicable from 1 January 2026.
5. Buttarelli G., Speech: Choose Humanity: Putting Dignity back into Digital, speech by Giovanni Buttarelli <https://www.youtube.com/watch?v=2gG1kY0L3a0>.